



Quistrup v/Janus Skak Olufsen
Hjermvej 59 b
7600 Struer

Kystdirektoratet
J.nr. 19/00547-21
Ref. Lea Bank Stigsen
18-03-2020

Afgørelse – Afslag på ansøgning om dispensation til etablering af et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 1bk, Kvistrup Hgd. Gimsing, 7600 Struer, i Struer Kommune

Ansøgning

Den 25. februar 2019 fremsendte Karen V. Thomasen fra Sagro, på vegne af ejer, en ansøgning om dispensation til etablering af et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen på ovennævnte ejendom.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver hermed afslag på ansøgning om dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens¹ § 65b, stk. 1, jf. § 15, til etablering af det ansøgte minivådområde.

Afgørelsen erstatter Kystdirektoratets tidligere meddelte afslag af 5. februar 2020 (j.nr. 19/00547-13).

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet – se afsnittet ”Klagevejledning”.

Sagens historik

Den 28. november 2019 meddelte Kystdirektoratet afslag til det ansøgte minivådområde. Den 16. december 2019 valgte Kystdirektoratet dog at genoptage sagen, da en myndighed har pligt til at genoptage behandlingen af en sag, hvis der ved den tidligere sagsbehandling er begået væsentlige fejl.

Baggrunden for Kystdirektoratets genoptagelse af sagen var, at direktoratet blev opmærksom på, at der ikke var sket en partshøring i fuld overensstemmelse med forvaltningslovens § 19, stk. 1. Dette skyldtes, at Kystdirektoratet i den tidligere afgørelse benyttede oplysninger, som direktoratet fik oplyst af SEGES, og som ansøger ikke blev partshørt om.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse



Den 16. december 2019 fremsendte Kystdirektoratet en partshøring til ansøger vedrørende de af direktoratet benyttede oplysninger fra SEGES i forbindelse med sagsbehandlingen.

Kystdirektoratet modtog ingen bemærkninger til partshøringen inden for den fastsatte frist. Kystdirektoratet traf derfor en ny afgørelse i sagen den 5. februar 2020.

Den 8. februar 2020 gjorde ansøger Kystdirektoratet opmærksom på, at han havde indsendt et høringssvar inden for den fastsatte frist. Efter en nærmere undersøgelse viste det sig, at det tilsendte høringssvar var blevet kategoriseret som spam, hvorfor Kystdirektoratet ikke havde modtaget høringssvaret. På denne baggrund genoptog Kystdirektoratet sagen på ny. Den 18. februar 2020 genfremsendte ansøger partshøringssvaret til Kystdirektoratet.

Redegørelse for sagen

Formålet med etablering af minivådområder er at forbedre vandmiljøet ved at reducere kvælstofudledningen og til dels også udledningen af fosfor fra landbrugsarealer.

Landbrugsstyrelsen kan give tilsagn om tilskud til etablering af konstruerede minivådområder på arealer klassificeret som egnede og potentielt egnede. De egnede arealer fremgår af et minivådområdekort, der gælder for den enkelte ansøgningsperiode.

Den 5. marts 2019 oplyste SEGES til Kystdirektoratet, at de har identificeret ca. 24.000 potentielle projekter, hvor 685 af placeringerne er beliggende inden for strandbeskyttelses- og klitfredslinjerne (ca. 3 %). SEGES har i den forbindelse ligeledes oplyst, at ca. 5 % af kvælstofpotentialet ved minivådområder, ifølge deres vurdering, er baseret på projekter inden for strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen.

Den 24. september 2019 oplyste SEGES endvidere, at der med det opdaterede potentialekort til ansøgningsrunden i 2020 er øget potentiale både inden for og uden for strandbeskyttelseslinjen.

SEGES har desuden oplyst, at den relative effekt af projekter inden for strandbeskyttelseslinjen er større end gennemsnittet pga. den lave kvælstofretention for kystnære arealer.

Det ansøgte projekt

På den ovennævnte matrikel ønskes der etableret et minivådområde på et omdriftsareal beliggende ud til Limfjorden delvist inden for strandbeskyttelseslinjen. Minivådområdet ønskes konstrueret med lavvandede områder vekslende med bassiner med større dybde samt et sedimentationsbassin (se fig. 1-2).



Fig. 1. Ortofoto 2019. Den røde prik markerer placeringen af det ansøgte minivådområde. Det orange skraverede område markerer det strandbeskyttede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse. De sorte streger markerer matrikelskel.



Fig. 2. Figur fra ansøgningsmaterialet, der viser placeringen af det ansøgte minivådområde.

I ansøgningen fremgår følgende begrundelse for etablering af minivådområdet:

”I forbindelse med Landbrugspakken er landbruget blevet pålagt at reducere deres udledning af kvælstof. I den forbindelse er det nødvendigt at etablere forskellige tiltag, hvor minivådområder er et af tiltagene. Quistrup ønsker at bidrage til reduktionen af kvælstof i Limfjorden og vil derfor gerne lægge jord til et minivådområde. Den vil indgå som en naturlig del af området da minivådområdet vil få udseende af flere små søer efter hinanden og med tiden vil der vokse en naturligt fremkommende flora. Årsagen til at der søges indenfor



strandbeskyttelseslinjen er, at for at få så høj effekt af tiltaget skal der så stort et opland som muligt med - derfor er det bedst så tæt på recipienten, Limfjorden som muligt. Desuden er det et meget kuperet landskab, så det er svært at finde placeringsmuligheder.”

Det fremgår endvidere af ansøgningen, at placeringen bliver under terræn og at minivådområdet etableres uden diger, hvorfor minivådområdet *”ikke bliver videre synlig fra vandsiden, da den er afskærmet af en forhøjet jernbane, vej, skov og bygninger mod nord.”*

I ansøgningen fremgår det ligeledes, at ansøger forventer, at *”anlægget kan give højere naturværdi samtidigt med at naturtilstanden forbedres i Limfjorden.”*

Den 18. februar 2020 modtog Kystdirektoratet ansøgers besvarelse af fremsendt partshøring vedr. de oplysninger, som Kystdirektoratet har modtaget af SEGES. På baggrund af sagens historik tager ansøgers partshøringssvar udgangspunkt i Kystdirektoratets tidligere truffe afgørelse (afslag) af 28. november 2019 (j. nr. 19/00547-5), som direktoratet trak tilbage den 16. december 2019.

Det fremgår af høringssvaret, at etableringen af et minivådområde er *”den eneste mulighed for yderligere reduktion af kvælstofudvaskningen til Limfjorden, hvis ejendommens drift skal opretholdes på et konkurrencedygtigt grundlag. Det er korrekt, at der indgår mange andre virkemidler med henblik på reduktion af kvælstofudledningen, fx krav om efterafgrøder, krav til tidspunktet for udbringning af gylle mv. om efteråret og vinteren samt krav til tidspunkter for vinterpløjning af marker for blot at nævne nogle. Men disse virkemidler er allerede taget i anvendelse, og minivådområder er derfor en nødvendig forudsætning for yderligere reduktion af udvaskningen.”*

I høringssvaret fremgår endvidere, at ansøger ikke mener, at Kystdirektoratet i afgørelsen kan lægge vægt på, at en dispensation vil kunne få en uønsket præcedensvirkning i andre lignende sager. Ifølge ansøger er det *”selvklart, at en hvilken som helst afgørelse vil kunne få præcedensvirkning. Det ligger i afgørelsens natur. Men det er ligeså selvklart, at det forhold ikke i sig selv kan anvendes som begrundelse for en given afgørelse.”*

Det fremgår yderligere af høringssvaret, hvorfor ansøger mener, der bør gives dispensation til det ansøgte minivådområde. Følgende fremgår:

”Området hvori minivådområdet agtes placeret, er beliggende på en helt særlig kyststrækning. Således ligger der mellem minivådområdet og kysten følgende anlæg mv:

- *En grusvej langs skivebanen, som er anlagt med tilladelse fra direktoratet for ganske få år siden.*
- *Jernbanen Struer-Skive, som på strækningen ligger på en dæmning, som afskærer udsyn til minivådområdet fra stranden.*
- *Relativt tæt bebyggelse mellem jernbane og asfalteret vej, hvor der fx indenfor de senere år er sket opførelse af ny bebyggelse på Vinderupvej 18 uden samtidig nedrivning af eksisterende bebyggelse. En del af*



bebyggelsen ligger netop ud for området, hvor minivådområdet ønskes placeret. Det drejer sig om Vinderupvej 20, 20A, 22, 24 og 5.

- *Ud for minivådområdet er der tæt skovagtig beplantning hele vejen ned til stranden.*
- *Vinderupvej ligger langs hele kyststrækningen.*
- *Der ligger tillige mere spredt bebyggelse mellem Vinderupvej og stranden.*

Der er således ikke tale om en traditionel kyststrækning, idet sammenhængen mellem kysten og oplandet allerede er afbrudt af de ovennævnte mange elementer. Der er derfor konkret ingen risiko for, at minivådområdet vil kunne forringe oplevelsen af kyststrækningen, hverken fra land eller fra vandsiden, idet bemærkes, at minivådområdet intet sted vil kunne ses fra vandsiden.

Henset til at de elementer, som strandbeskyttelsen skal værne, allerede fuldstændigt eller i væsentlig grad er ikke eksisterende, der hvor minivådområdet ønskes placeret, bør Kystdirektoratet vægte hensynet til det statslige ønske om reduktion af kvælstofudledningen højere end hensynet til strandbeskyttelsen.

Sidst bemærkes, at minivådområdet er placeret indenfor strandbeskyttelseslinjen af hensyn til at sikre en så høj effektivitet af de investerede midler som muligt. Projektet har således ved Landbrugsstyrelsens evaluering opnået en pointscore på mere end 1, hvilket betyder, at anlægget er meget omkostningseffektivt. Det skyldes blandt andet placeringen og der deraf følgende store opland.

Således vil minivådområdet med den ansøgte placering kunne behandle drænvand fra et ikke ubetydeligt større opland, end hvis minivådområdet var beliggende umiddelbart bag strandbeskyttelseslinjen. Samfundsøkonomisk er det således den helt korrekte placering, der er ansøgt om.

Dertil kommer, at placeringen også relativt vil være mere effektiv, fordi de kystnære arealers retentionsevne alt andet lige er ringere end arealer længere fra kysten. Dette er direktoratets selv opmærksom på, i den annullerede afgørelse.”

Ejendommen er beliggende ca. 3,5 km fra Natura 2000-område nr. 62 Venø, Venø Sund (habitatområde nr. 55 og fuglebeskyttelsesområde nr. 40), jf. bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter.

Området er i kommuneplanen udpeget som bevaringsværdigt landskab.

Lovgivning

Af naturbeskyttelseslovens § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.



Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen.

Der kan gøres undtagelse fra bestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65b.

Strandbeskyttelseslinjen administreres meget restriktivt. Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger en begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, skal der ifølge bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter, foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke gives dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen. Tilstandsændringen forudsætter derfor, at der meddeles dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 15a, stk. 1, gælder forbuddet mod tilstandsændringer inden for strandbeskyttelseslinjen ikke for landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning.

Kystdirektoratet finder ikke, at etablering af et minivådområde falder ind under den ovenstående undtagelsesbestemmelse uanset om minivådområdet etableres på et landbrugsareal.

Ansøgningen skal derfor behandles efter den restriktive dispensationsadgang i lovens § 65b, stk. 1, hvor en dispensation forudsætter, at der er tale om et særligt tilfælde.

Kystdirektoratet finder efter en samlet og konkret vurdering ikke, at der er tale om et særligt tilfælde, der kan begrunde, at der meddeles dispensation.

Ifølge den administrative praksis dispenseres der som hovedregel ikke fra strandbeskyttelseslinjen til anlæg af kunstige søer/vandhuller selv om de kan fremme det naturlige dyre- og planteliv, medmindre det har grundlag i en mere omfattende plan for naturforbedring til fremme af udryddelsestruede eller sjældne arter i det pågældende område.



Ifølge praksis kan der dog på baggrund af en konkret vurdering meddeles dispensation til etablering af mindre vandhuller/søer på arealer, hvor der tidligere naturligt har været søer/vandhuller, og hvor det vil have en klart naturforbedrende funktion.

Ifølge historisk kortmateriale har der ikke tidligere været vandhuller/søer på lokaliteten, og der er således ikke tale om et projekt, hvor genskabelse af naturlig hydrologi indgår. Det er endvidere Kystdirektoratets vurdering, at et konstrueret minivådområde ikke kan sidestilles med etablering af et kunstigt vandhul/sø med henblik på naturforbedring, idet minivådområdet er en renseforanstaltning for drænvand fra landbrugsarealer og derved mere har karakter af et teknisk anlæg.

På denne baggrund finder Kystdirektoratet ikke, at det ansøgte er omfattet af ovennævnte dispensationspraksis.

Kystdirektoratet finder endvidere, at minivådområdet vil være et fremmedelement i landskabet. Det forhold, at minivådområdet kun delvist er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen samt, at minivådområdet ikke kan ses fra kysten, blandt andet på grund af en dæmning, jernbane og bebyggelse, kan ikke i sig selv tillægges afgørende vægt. Endvidere tager strandbeskyttelseslinjen også sigte på at beskytte det bagvedliggende kystlandskab.

Tillige har Kystdirektoratet i vurderingen lagt afgørende vægt på, at langt størstedelen af de udpegede potentielle områder til etablering af minivådområder er beliggende uden for strandbeskyttelseslinjen. I vurderingen er det indgået, at SEGES vurderer, at kun ca. 5 % af kvælstofpotentialet ved minivådområder er baseret på projekter inden for strandbeskyttelses- og klitfredningslinjen. Kystdirektoratet finder derfor ikke, at hensynet til reducere af kvælstofudledningen fra landbruget vejer tungere end hensynet til beskyttelsen af det strandbeskyttede areal. Det forhold, at etableringen af et minivådområde ved dette landbrug er den eneste måde for yderligere reduktion af kvælstofudvaskningen til Limfjorden, kan ikke føre til en anden vurdering.

I vurderingen har Kystdirektoratet yderligere lagt vægt på, at en dispensation vil kunne få en uønsket præcedensvirkning i andre lignende sager, dvs. at andre grundejere vil kunne få en forventning om at kunne opnå dispensation til lignende.

På ovenstående baggrund meddeler Kystdirektoratet afslag til det ansøgte.

Kystdirektoratet har ikke med denne afgørelse foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-området væsentligt eller medføre dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen



udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Med venlig hilsen

Lea Bank Stigsen
+45 20 86 64 02
lbs@kyst.dk

Afgørelsen er sendt til:

- Struer Kommune, struer@struer.dk / teknisk@struer.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Struer, struer@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds LimfjordSyd limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk



- Dansk Ornitologisk Forening, Struer, struer@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen,
jyllandskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk